

Offentliggjøring av bærekraftinformasjon

Informasjon om Nordea Livs produkter med fokus på bærekraft

Sammendrag

Investeringsvalgene Nordea Liv Bærekraft fremmer miljøegenskaper/sosiale egenskaper, og selv om det ikke har bærekraftige investeringer som formål, vil det ha en minsteandel med bærekraftige investeringer på 40 %, med unntak av Nordea Liv Bærekraft 10 og Nordea Liv Bærekraft Rente med minsteandel 25 % og Nordea Liv Bærekraft 30 med minsteandel 30 %.

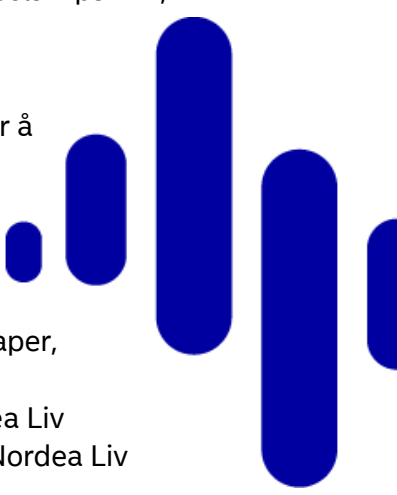
Nordea Livs forvaltning av investeringsvalget har særlig fokus på å begrense klimaendringer og i alle investeringer krever vi som et minimum at menneske- og arbeidsrettigheter respekteres, og at selskapene har fokus på samfunnsansvar.

I forkant av alle nye investeringer gjennomføres en grundig bærekraftvurdering av kapitalforvaltere og investeringsprodukter, og vurderingen blir oppdatert minimum på årlig basis. En rekke bærekraftindikatorer brukes for å måle om investeringsvalgets miljø- og/eller sosiale egenskaper oppnås og er i samsvar med de spesifikke metodologiene beskrevet i teksten under. Bærekraftindikatorerne monitoreres månedlig på selskapsnivå, og vi setter i gang tiltak hvis vi avdekker et nivå som ikke er tilfredsstillende.

De fleste ESG-data kjøpes fra eksterne leverandører, men vi supplerer datagrunnlaget med interne analyser. Vi vurderer stadig ytterligere kilder for å øke dekningsgraden og forbedre kvaliteten på ESG-dataene.

Ingen bærekraftige investeringsmål

Investeringsvalgene Nordea Liv Bærekraft fremmer miljø og sosiale egenskaper, men har ikke et bærekraftig formål. Investeringsvalgene forplikter seg til en minsteandel med bærekraftige investeringer på 40 %, med unntak av Nordea Liv Bærekraft 10 og Nordea Liv Bærekraft Rente med minsteandel på 25 % og Nordea Liv Bærekraft 30 med minsteandel på 30 %.

Vi gjør en vurdering av vesentlige negative konsekvenser ved å overvåke miljømessige og sosiale indikatorer. Dette beskrives nærmere i teksten under. Vi følger opp med tiltak for å begrense den negative påvirkningen av våre investeringsvalg.

I utvelgelsen av kapitalforvaltere til dette investeringsvalget krever vi at de har retningslinjer for ansvarlige investeringer som er basert på internasjonale standarder og konvensjoner. Vi overvåker også våre investeringer gjennom flere bærekraftindikatorer for å sikre at investeringene er i samsvar med kravene vi stiller. Dette inkluderer internasjonale standarder og konvensjoner innen menneske- og arbeidsrettigheter som FNs Global Compact, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og ILO konvensjoner om arbeidsstandarder.

Investeringsvalget sine miljø eller sosiale egenskaper

Nordea Livs forvaltning av investeringsvalget har særlig fokus på å begrense klimaendringer. Vi har forpliktet oss til at investeringsvalget skal ha netto null utslipp senest i 2050, noe som er i tråd med Paris-avtalens temperaturmål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader.

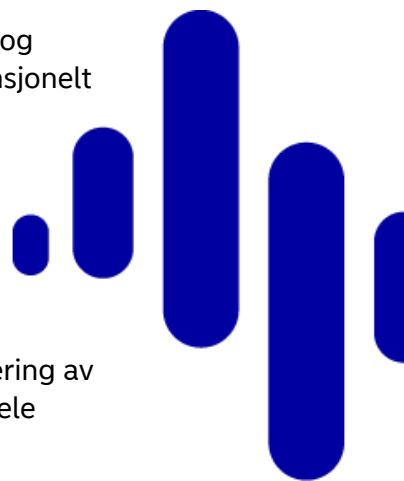
I alle investeringer krever vi som et minimum at menneske- og arbeidsrettigheter respekteres og at selskapene har fokus på samfunnsansvar. Vi følger med på at selskapene etterlever internasjonale standarder og konvensjoner, og gjennom aktivt eierskap er målet å drive selskapene i positiv retning. Aktivt eierskap innebærer at vi krever at selskapene skal forbedre og utvikle sin praksis når det gjelder menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og likestilling.

Bransjer og selskap med betydelig eksponering mot aktiviteter som anses som skadelige for miljøet og/eller samfunnet, ekskluderes. Disse restriksjonene inkluderer, men er ikke begrenset til, investeringer i aktiviteter som produserer eller distribuerer kontroversielle våpen, tobakk, kullgruvedrift eller ukonvensjonell utvinning og produksjon av fossilt brensel. Vi tillater investeringer i selskap innen konvensjonelt fossilt brensel og elektrisitetsproduksjon dersom selskapet har en troverdig plan for omstilling som er forenlig med målene og ambisjonene i Paris-avtalen.

Investeringsstrategi

I forkant av alle nye investeringer gjennomføres en grundig bærekraftvurdering av kapitalforvaltere og investeringsprodukter. For kapitalforvaltere vurderes hele organisasjonens bærekraftarbeid, med fokus på følgende kriterier:

- ESG-integrasjon og bærekraftambisjoner i selskapets strategi og forretningsmodell
- Metodologi for ESG-analyse
- Retningslinjer, mål og forpliktelser knyttet til ESG og bærekraft
- Dedikerte ESG ressurser
- ESG-rapportering
- Praksis for utførelse av aktivt eierskap

Alle kapitalforvaltere vurderes basert på kriteriene ovenfor, og rangeres i henhold til en intern skala. Vi velger kun kapitalforvaltere som møter våre minimumskrav, og søker å samarbeide med de som rangeres høyt.

Hvert investeringsprodukt gjennomgår også en ESG-vurdering, basert på de samme områdene som for kapitalforvaltervurderingen. For våre eiendomsinvesteringer bruker vi en egen ESG-prosess tilpasset eiendomsforvaltningen.

Vi har som mål å gjøre en forskjell gjennom aktivt eierskap og bidra til å drive positiv endring i vår bransje. Tiltak vil igangsettes dersom indikatorene som brukes til å overvåke klimatiltak og vårt sosiale ansvar i dette produktet ikke viser et tilfredsstillende nivå. Vi definerer vår rolle som en aktiv eier til å inkludere både det å utøve våre aksjonærrettigheter, samt å drive aktivt engasjement med en rekke deltakere, inkludert selskaper, kapitalforvaltere og andre relevante organisasjoner.

Nordea Liv definerer god styringspraksis som at selskaper streber etter å møte eller overgå beste selskapsstyringspraksis og atferd. Dette oppnås ved å ha et solid styringsrammeverk med kompetent og effektivt styre, vise ansvarlighet og åpenhet, drive ansvarlig forretningspraksis og effektivt håndtere risikoer i tillegg til å demonstrere høyt nivå av forretningsetikk og integritet.

Gjennom direkte og indirekte investeringer vurderer Nordea Liv god styringspraksis ved å jevnlig overvåke selskapene på ulike relevante parametere, blant annet ansvarlig ledelsesstruktur, medarbeiderrelasjoner, ansattes godtgjørelse og skatteoverholdelse.

Andel av investeringer

Alle investeringer er gjennom fond eller andre Nordea Liv produkter. Unntaket er direkteide næringseiendommer i Nordea Liv sin Eiendomsportefølje.

Allokeringen av eiendelene kan endres over tid, og derfor burde man forholde seg til de langsiktige prosentandelene. Beregningene kan basere seg på ufullstendig eller unøyaktig informasjon som selskapet eller tredjepart har oppgitt. Tabellen nedenfor viser de ulike risikoprofilene for Nordea Liv Bærekraft sine allokeringer.

#1 Samsvar med miljø/sosiale egenskaper omfatter investeringene til det finansielle produktet som brukes til å oppnå de miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som det finansielle produktet fremmer.

#2 Andre omfatter de gjenstående investeringene til det finansielle produktet som verken er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene, og heller ikke anses som bærekraftige investeringer. Dette inkluderer kontanter og derivater.

#1 Samsvar med miljø/sosiale egenskaper omfatter:

- Underkategori #1A Bærekraftige omfatter bærekraftige investeringer med miljømål eller sosiale mål.
- Underkategori #1B Andre miljø/sosiale egenskaper omfatter investeringer som er i samsvar med miljøegenskapene eller de sosiale egenskapene som ikke anses som bærekraftige investeringer.

Risikoprofil	Andel i #1 Samsvar med miljø/sosiale egenskaper	Andel i #2 andre	Andel i #1A Bærekraftige
Bærekraft 10	Min. 90 %	Max. 20 %	Min. 25 %
Bærekraft 30	Min. 90 %	Max. 10 %	Min. 30 %
Bærekraft 50	Min. 90 %	Max. 10 %	Min. 40 %
Bærekraft 65	Min. 90 %	Max. 10 %	Min. 40 %
Bærekraft 80	Min. 90 %	Max. 10 %	Min. 40 %
Bærekraft 100	Min. 90 %	Max. 10 %	Min. 40 %
Bærekraft Rente	Min. 80 %	Max. 20 %	Min. 25 %

Overvåking av miljø eller sosiale egenskaper

Vi har jevnlige møter med våre kapitalforvaltere for å diskutere og følge opp deres bærekraftarbeid, både på organisasjons- og produktnivå. Alle kapitalforvaltere og investeringsprodukter vurderes minimum en gang i året av Nordea Liv sine bærekraftanalytikere, i tillegg til månedlig overvåkning av bærekraftindikatorer på selskapsnivå i produktet.

Den månedlige monitoreringen blir gjennomført med vårt egenutviklede dataverktøy der alle de fastsatte indikatorene for å måle oppnåelse av miljø og sosiale egenskaper er integrert, i tillegg til all annen bærekraftdata. Hvis det avdekkes at en eller flere av indikatorene ikke har et tilfredsstillende nivå, flagges funnene i dataverktøyet og nødvendige tiltak håndteres av Nordea Liv sitt nordiske bærekraftteam.

Hvis bærekraftstandarden til en kapitalforvalter anses som ikke tilfredsstillende eller forverres betydelig, skal Nordea Liv iverksette tiltak med konkrete kriterier for forbedring. Dette gjelder også for investeringsprodukter. Nordea Liv sitt team med bærekraftanalytikere er ansvarlig for igangsette, lede og koordinere tiltakene i samarbeid med resten av investeringsorganisasjonen. Hvis et tiltak mislykkes og det anses som lite sannsynlig at ytterligere tiltak vil føre til forbedring, vil nedsalg være siste utvei, avhengig av alvorlighetsgraden på problemet.

ESG-rapporter leveres på kvartalsbasis til ledelsen og relevante komiteer i Nordea Liv. Disse rapportene inkluderer, men er ikke begrenset til, ESG-tiltak, ESG-vurderinger av kapitalforvaltere og selskaper, klimarisiko, og status på mål og tiltak. Nordea Liv rapporterer også klimagassutslipp i årsrapporten til Nordea-gruppen, som er tilgjengelig på nettsidene til Nordea.

Metodologi

Vi har utviklet en intern bærekraftdatabase for alle investeringer med indikatorer vi bruker for å finne sosiale og miljømessige egenskaper. Forhåndsbestemte nivåer for disse indikatorene må oppfylles for å nå opp til våre mål og ambisjoner. Dersom en investering faller under et visst nivå vil dette flagges. Indikatorene overvåkes regelmessig. Dette muliggjør porteføljestyling og tiltak overfor selskapene slik at miljø og sosiale egenskapene kan forbedres.

Datakilder og prosesser

De fleste ESG-data kjøpes fra eksterne leverandører, men vi supplerer datagrunnlaget med interne analyser. Vi vurderer stadig innkjøp av ytterligere kilder for å øke dekningsgraden og forbedre kvaliteten på ESG-dataene.

I vurderingen av en dataleverandør gjennomføres det markedsundersøkelser og vurderinger av forhold som: datakvalitet og dekning, sikkerhet, metodikk, pris, pålitelighet og interessekonflikter. I tillegg vurderes det om leverandøren tilfredsstiller Nordeas etiske retningslinjer for leverandører.

Integrasjon av eksterne ESG-data til interne systemer og verktøy gjøres på en effektiv (agil) måte og dokumenteres, testes og valideres. For øyeblikket oppdateres ESG-dataene månedlig.

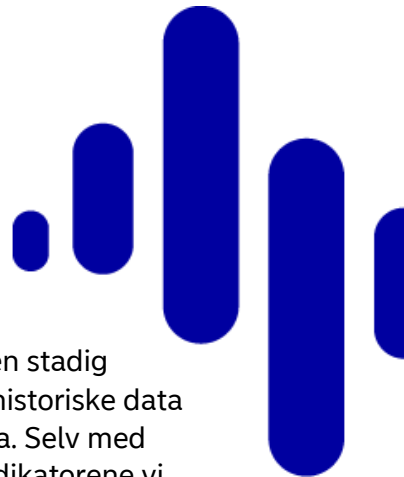
Vi streber etter å rapportere med høyeste datakvalitet, derfor foretrekker vi rapporterte data og bruker kun estimater når det er mangel på rapporterte selskapsopplysninger. Vi bruker PCAFs (Partnership for Carbon Accounting Financials) rammeverk for å kontrollere datakvaliteten.

Begrensninger for metoder og data

Data innen ESG og bærekraft er i rask utvikling, som innebærer at deknningen stadig øker på tvers av bransjer og aktivaklasser. Dette fører til begrensninger på historiske data når det gjelder tilgjengelighet, dekning og estimater kontra rapporterte data. Selv med disse begrensningene vurderer vi at vi har god nok dekning på bærekraftindikatorene vi benytter i disse investeringsvalgene, slik at det ikke påvirker de miljømessige og sosiale egenskapene. Før Nordea Liv foretar en ny investering sikres tilstrekkelig datadekning.

Due diligence

Nordea Liv Bærekraft benytter et investeringsunivers av kapitalforvaltere og investeringsprodukter som er evaluert og godkjent fra et bærekraftperspektiv. Gjennom våre minimumsstandarder som er beskrevet i våre retningslinjer for ansvarlige investeringer søker vi å begrense investeringer i selskaper og utstedere med betydelig eksponering for aktiviteter som anses å være skadelige for miljøet eller samfunnet for øvrig. Nordea Livs Sustainability Committee har godkjent vurderingsprosessen hva gjelder kriterier og metodikk.

Retningslinjer for tiltak

Nordea Liv definerer engasjement som en strukturert dialog med et selskap, en kapitalforvalter eller andre interessenter for å oppnå en forbedring på problemstillinger identifisert av Nordea Liv. Disse spørsmålene kan relatere seg til ulike områder, som foretaksstyring, finansielle/ikke-finansielle resultater og ESG-relaterte forhold. Nordea Liv bruker sin innflytelse og engasjerer seg med selskaper og kapitalforvaltere for å oppnå sine mål å forbedre den langsiktige avkastningen, risikostyringspraksisen og ESG-standardene for sine investeringer og å bidra til positive endringer i realøkonomien. Nordea Liv prioriterer og fokuserer sine proaktive engasjementaktiviteter til utvalgte prioriterte områder, som klimaendringer og menneskerettigheter, på sine største investeringer og på områder der ESG-risikoen anses å være vesentlig. Nordea Liv gjennomfører også hendelsesbaserte engasjementer med selskaper og kapitalforvaltere der spesifikke ESG-relaterte hendelser eller brudd på internasjonale standarder er identifisert.

[Klikk her](#) for å lese mer om Nordea Life and Pensions Engagement Policy.

Referanseindeks

Ingen bestemt indeks er utpekt som referanseindeks.